

Årsplan for 5. klasse

Skoleåret 2018-2019

Klasselærer: Susanne Moss

Norsk

Kompetansemål

- Kunne lytte og gjenfortelle historier, skriftlig og muntlig.
- Øve på å uttrykke seg skriftlig.
- Skrive eget sammendrag av lærestoff.
- Kunne skildre en stemning, en følelse, en tanke.
- Formulere korte dikt.
- Ha en jevn og lesbar skrift.
- Kjennskap til ordklassene, kunne verbets tider.
- Kunne gjennomføre en muntlig framlegging.
- Kunne skrive oversiktlig tekst med avsnitt og overskrift.

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

2 uketimer og 6 periodeuker + 4 uker teater

Faglig innhold

Fortellerstoffet fra historieperiodene er basisstoffet for skriving og lesing (Edda, Snorre). I grammatikk er verbets tider et hovedemne. Rettskriving øves, tegnsetting og enkel setningslære gjennomgås. Elevene skal også lese dikt, romaner og noveller.

Metode

- Stillelesing, høytlesing, resitasjon.
- Avskrift, referat, gjenfortelling og særoppgave.
- Diktat, dikt, sang, egne tekster og bokrapport.
- Skjønnskrift øves.
- Dramatisering og rollespill

Matematikk

Kompetansemål

- Elevene skal kunne beherske regning med hele tall.
- Forstå hva brøk er og kunne regne elementære regnestykker med brøk og å kunne gjøre om brøk til desimaltall.
- De skal kunne løse tekststykker og beherske multiplikasjonsstykker og divisjonsstykker oppsatt.
- Beherske de fire regneartene, addisjon, subtraksjon, multiplikasjon og divisjon.
- Beherske faktorisering.

Faglærer

Annicka Jacobsen

Antall uketimer/periodeuker

2 uketimer og 9 periodeuker

Faglig innhold

Det nye for 5. klassingene er regning med brøk. Innlæringen skjer sakte og grundig med mange eksempeloppgaver. Å kunne regne med desimaltall og å kunne faktorisering kommer som en naturlig del av brøkgreningen. Regnetimene fortsetter som i fjor med øving av de fire regneartene og regning med mål og vekt. De skal også lage tabeller og diagrammer.

Metode

- Konkret og praktisk tilnærming til brøk.
- Regnebok med regler og oppgaver.
- Oppgavehefte.
- Lage tabeller og diagrammer utfra undersøkelser.

Zoologi

Kompetansemål

- Å opparbeide kjærlighet til naturen og til dyrene.
- Kjenne til de viktigste pattedyrene i vår hjemlige fauna og et utvalg pattedyr fra andre himmelstrøk.
- Lære dyrets særegenhet å kjenne.

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

4 periodeuker

Faglig innhold

- Dyrenes ensidighet i forhold til menneskets allsidighet.
- Representative dyr i norsk fauna gjennomgås samt dyr fra andre himmelstrøk.
- Dyrefortellinger og historier hentet fra litteraturen.

Metode

- Lytting, gjenfortelling, samtale og refleksjon.
- Arbeide i periodebok med tekst og illustrasjoner.
- Maling og modellering.
- Besøk på vitenskapsmuseets dyreavdeling.
- Elevene fordypet seg i ett selvalgt dyr og skriver en særoppgave om dette.
- Resitasjon og sanger knyttet til emnet.

Geografi

Kompetansemål

Elevene skal ha dannet seg et oversiktsbilde over hjemstedet sitt, over Trondheim og kjenne til viktige trekk ved lokalhistorien. Videre skal de i hovedtrekk kunne skjelne landsdelene fra hverandre, kjenne menneskenes levevilkår på ulike geografiske områder. De bør også kunne plassere viktige byer, fjell og elver.

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

6 periodeuker

Faglig innhold

Elevene skal bli kjent med sitt nærområde, skolens nærområde og Trondheim. Videre skal hele Norges geografi gjennomgås, landsdeler, fylker, viktige geografiske kjennemerker og de største byene. Stoffet blir gitt muntlig, og det legges vekt på menneskenes livsvilkår i de ulike landsdelene og geografiske områdene av vårt land.

Metode

Elevene skal øve å tegne kart med utgangspunkt i det nære. Først tegnes kart over rommet, skolegården, veien til skolen og til slutt en skisse over Trondheim. De må lære å se på verden fra fugleperspektiv. Stoffet skal føres inn i periodebok. Byvandring og museumsbesøk vil inngå.

Engelsk

Kompetansemål

- Elevene skal utvikle større sikkerhet i å uttrykke seg skriftlig og muntlig.
- Kunne lese kjente tekster med korrekt uttale.
- Kunne føre enkle samtaler.
- Kunne svare muntlig og skriftlig på spørsmål fra tekst.
- Gjenkjenne ord og uttrykk fra dagliglivet.
- Kunne lytte til en enkel fortelling og forstå hovedinnholdet.
- Kjenne de viktigste reglene for uttale og skriving.
- Kunne lese og forstå litteratur med språk tilpasset aldersgruppen.
- Ha oversikt over grunnleggende engelsk grammatikk.
- Gjenkjenne verb, substantiv og adjektiv og kunne bøyningsmønster.
- Kunne si hva klokka er.

Faglærer

Marit Brevik

Antall uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

- Muntlig: Sanger, vers, dikt, leker, tongue-twisters. Samtale, spørsmål, svar, lære replikker, høytlesing.
- Lesing: Stillelesing og høytlesing av tekster, fortellinger og enkle bøker. Utvide ordforrådet.
- Skriftlig: Kunne forme korte setninger, beskrivelser, små historier, svare på spørsmål til tekstene. Diktat og gloseprøver.
- Grammatikk: grunnleggende ferdigheter i engelsk grammatikk, lære de tre ordklassene verb, substantiv og adjektiv. Se på bøying av enkelte svake verb. Øve rettskriving.

Metode

- Muntlige øvelser og aktiviteter, i plenum, grupper og i par.
- Resitasjon
- Dramatiseringer og rollespill.
- Lek og rytme
- Sang
- Skriftlige øvelser.
- Leseøvelser
- Elevene lager egne arbeidsbøker.
- Øve gloser.

Tysk

Kompetansemål

- delta aktivt i et felles arbeid med resitasjon og språkøvelser, der god uttale øves gjennom herming
- delta aktivt i et felles muntlig arbeid med sang, rim og regler, leker og dramatiseringer med enkle replikker
- gjenkjenne og imitere typiske intonasjons-mønstre og ulike lyd- og tonekvaliteter i fremmedspråket
- delta i små dialoger knyttet til sanseerfaringer, kroppen, egen hverdag på skolen og hjemme, tall og telling, årstidene og naturen
- svare på spørsmål og enkle beskjeder og bruke en del vanlige uttrykk i kjente situasjoner
- forstå innholdet i enkle fortellinger
- gjenkjenne og bruke i en muntlig dialog noen kjente og innøvde grammatikalske strukturer som substantivenes artikler, noen vanlige pronomen, spørreord og preposisjoner
- framsi eller synge noen tradisjonelle barnesanger, rim og regler fra språkområdet
- kjenne og bruke ulike faste uttrykksformer i høflig samkvem
- kjenne til noen kjente fortellinger fra folketradisjonen i språkområdet
- bli kjent med noen karakteristiske tradisjoner og skikker fra språkområdet

Faglærer

David Ledsaak

Antall uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

- Muntlig øving: språkøvelser, sanger, vers, dikt, dialoger, samtaler, spørsmål og svar.
- Enkel samtale, spørsmål og svar.
- Tallforståelse.
- Lesing av korte tekster.

Metode

- Resitasjon og muntlige øvelser i hel klasse, grupper og par.
- Muntlig øving av gloser i ordgrupper, dialoger fra dagliglivet.
- Leker som innøver talemåter og tysk setningsstruktur.
- Elevene lager egne arbeidsbøker. Skriftlige øvinger med illustrasjoner som elevene lager selv.
- Felleslesing og individuell lesing fra aktuell tekst og gjengivelse av hovedinnholdet på norsk.

Historie

Kompetansemål

- Elevene skal kunne gjøre rede for de meste sentrale mytene fra den norrøne gudeverdenen.
- De skal ha kjennskap til det norrøne verdensbildet og kjenne begrep som Yggdrasil, Bifrost, Gjallarbrua, Helheim, Ragnarok.
- De skal også ha kjennskap til diktekunst fra denne tida.
- Elevene skal få innsikt i denne delen av vår historie, og vår felles historie med Island.
- De skal kjenne til begreper som *hirdmann*, *leidang*, *varde*, *trell*, *småkonge*, *landnàm*.
- De skal ha kunnskap om hvordan samfunnet var bygd opp av flere samfunnsklasser.
- Utvikle samfunnsengasjement, dømmekraft og empati gjennom fortellerstoffet.

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

8 periodeuker

Faglig innhold

Elevene skal i denne perioden lære den norrøne gudeverdenen å kjenne. Fortellerstoffet er hentet fra Snorres *Den Yngre Edda* og fra utvalgte *Eddadikt*. De skal møte de sentrale gudeskikkelsene i den norrøne mytologien, Odin, Tor, Frøya, Frøy, Frigg, Siv, Idunn, Loke m.fl i de dramatiske historiene og mytene som overlevert i våre eldste skriftsamlinger. Elevene skal resitere utdrag fra *Voluspá*, *Hávamál* og *Trymskvida*. De får høre om Norges historie slik det er overlevert i Snorres kongesagaer.

Metode

- Elevene bearbeider fortellerstoffet i tekst og bilder i hovedfagsbøkene.
- Gjenfortelling og samtale.
- Maling.
- Resitasjon og dramatiseringer.
- Skuespill.

Håndarbeid

Kompetansemål

- Lage et større tekstilarbeide med korstingsbroderi
- Øve opp skjønnhetssansen gjennom symmetri og fargevalg
- Øve utholdenhet og arbeidsglede.

Faglærer

Trine P. Røstad

Antall uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

- I 5.klasse er temaet knyttet til norrøn mytologi og elevene broderer et større broderi, verdenstreet "Yggdrasil"
- De tegner mønster ut fra dette tema og broderer korssting på stramei.
- De syr sitt eget veggbilde brodert med bomullsgarn.
- Vi holder hekleteknikken ved like.

Metode

- Lærer viser teknikker og elevene øver
- Elevene broderer og hekler
- Elevene jobber i grupper og alene

Musikk

Kompetansemål

- Flerstemt sang
- Fløytespill tostemmig
- Sanger fra andre kulturer
- Fordypning av og utvidelse av grunnleggende notelære

Faglærer

Tiina Ulén

Antall uketimer/periodeuker

1 time i klassen og 1 kortime på mellomtrinnet /uke

Faglig innhold

- Grunnleggende enkel notelære.
- En- og flerstemt sang; Norske tradisjonsanger og middelalderballader.
- Fløytespill.

Metode

- Elevene spiller c-blokkfløyte. Musisering etter gehør og enkle notenotasjon.
- Sang: unison, kanon, flerstemte sanger.
- Notasjon av noter og rytmer.

Kroppsøving

Kompetansemål

- Kjenne til noen grunnleggende teknikker i ulike sommer- og vinteridretter
- Danse enkle danser fra ulike kulturer
- Øve motorikk, styrke og utholdenhet gjennom lekbasert trening
- Øve på å tape og vinne med samme sinn
- Respektere andre og utvikle god samarbeidsevne .

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

- Ulike former for ballspill som håndball, fotball, kanonball mm
- Grunnleggende turnaktiviteter
- Lekbasert trening
- Friidrett vi løper 60 meter, hopper lengde, høyde, kast av stor og liten ball
- Generell basistrening med bevegelighet, spenst, styrke, hurtighet, utholdenhet og teknikk
- Skøyter og skidag

Metode

- Elever hermer etter lærer
- Lærer forklarer og elever praktiserer
- Vi jobber i grupper, parvis og individuelt
- Varierte aktiviteter slik at elevene får brukt hele sitt bevegelsesapparat.
- Utegyms på høst og vår (på området rundt Stadion ved Trondheim Spektrum)
- Innegyms i Trondheim Spektrum resten av skoleåret

Eurytmi

Kompetansemål

- Oppøve presisjon og styrke i det eurytmiske uttrykket.
- Bevisstgjøring av forskjellige musikalske elementer. Oppleve polariteten i det musikalske som høye og dype toner, stor og liten ters.
- Gjennom øvelser med kobberstavene oppleve forbindelsen mellom oppe og nede, høyre og venstre.
- Bevisstgjøre kontrasten mellom bevegelse og stillstand.

Faglærer

Heidi Rasmussen

Antall uketimer/periodeuker

1 uketime

Faglig innhold

- Alliterasjon øves til tekster fra norrøn litteratur.
- Toneurytmisk bevegelse av takt, rytme, motiv, tonehøyde og stor og liten ters.
- Enkle øvelser med kobberstavene.
- Konsentrasjonsøvelser.
- Fletteform utført på krets.
- Polonaise.

Metode

- Større grad av frontale bevegelsesformer der kretsen er oppløst.
- Øvelser på kretsen.
- Utføre bevegelsesformasjoner med større selvstendighet.

Maling/ tegning og formtegnning

Kompetansemål

- Føle glede ved å kunne skape former
- Øve sans for farger og fargespill
- Øve presisjon og finmotorikk
- Utforske lovmessigheter og muligheter for form og mønstre som finnes.
- Bruke virkemidlene farge, form og linje for å uttrykke innholdet i et motiv.
- Forme tredimensjonalt på en harmonisk og/eller karakteriserende måte.

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

1 uketime

Faglig innhold

- I maling brukes vått-i vått- teknikk med øvelser i fargevirkninger, iakttagelse og refleksjon. Motiver hentes fra omgivelser, fortellerstoff og de ulike tema knyttet til årstidene.
- I formtegnning øves former med tredimensjonal virkning, flettinger over/under og motiv hentes fra den norrøne kulturskatten. Arbeidsredskapene er den store silkeboka, fargestifter og fargeblokker
- I tegning brukes ulike eksempler fra bøker og gjenstander vi omgir oss med. Vi øver på å se og gjenskape hva vi ser

Metode

- I tegning har elevene silkebøker hvor de tegner
- Noen gruppearbeidsoppgaver gis.

Klassemøter

Kompetansemål

- Oppøve empatiske evner og forståelse for andres synspunkter.
- Få trening i refleksjon og diskusjon rundt tematikk knyttet til klassemiljøet.
- Innarbeide respekt for andre mennesker, så som venner, medelever, lærere, søsken og foreldre.
- Opparbeide en forståelse for at vi alle har et ansvar for å stoppe uakseptabel atferd.
- Skape et varmt, positivt og inkluderende klassemiljø.
- Gi elevene trening i å ta opp saker i fellesskap og lage løsninger på disse.
- Lære å argumentere
- Oppøve tålmodighet i å lytte til andre og vente på tur
- Kjenne definisjonen for "mobbing"
- Kjenne "mobberingen" og de ulike rollene i denne
- Øve seg på å se en sak fra flere sider
- Øve seg på å finne utveier på et problem
- Elementær møtedisiplin
- Styrke vennskap med elever i egen klasse og i andre klasse
- Styrke felleskapsfølelsen

Faglærer

Susanne Moss

Antall uketimer/periodeuker

1 uketime

Miljødag

Vennsaksarbeid på tvers av klassene

Faglig innhold

- Det undervises i relevante tema hentet fra Olweus-materialet
- Klassen tar opp aktuelle saker
- Det undervises om vikingenes æres- og rettsystem. Tinget som beslutningstaker og dømmende myndighet blir formidlet og begreper som ære, fredløshet, lover, holmgang og ting blir belyst. Fremlegging av regler for sosial omgang da og nå gir mulighet for sammenligning.
- Sagaenes helter og konger får lov til å stå som eksempler på modige og rettskafne forbilder. Samtidig vil man oppleve at elevene tar avstand fra enkelte skikker og ideer fra samme tid. Dette er med på å gi utgangspunkt for samtaler også i klassemøtene. Hvordan vil vi ha det oss imellom?

Metode

- Samtale i klassen
- Samtale og diskusjon i ringen
- Undervisning og samtaler knyttet til fortellestoffet
- Leiker
- Turer
- Klassefester og andre sosiale arrangement